

2018 - 2019 URAP TÜRKİYE SIRALAMASI BASIN BİLDİRİSİ (27 EYLÜL 2018)

University Ranking by Academic Performance (URAP) Araştırma Laboratuvarı; ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde 2009'da kurulmuştur. Kâr amacı gütmeyen bir kurum olan URAP, her yıl Türkiye ve dünya üniversite sıralamalarını toplumsal bir hizmet olarak yapmaktadır. URAP ekibinin tüm üyeleri, ODTÜ'deki diğer görevlerinin yanında sıralama çalışmalarını gönüllü olarak sürdürmektedir. URAP'ın üniversitelerimiz için geliştirdiği sıralama sisteminin temel hedefi, üniversitelerimizin akademik performanslarını diğer üniversitelerle karşılaştırabilmelerine yardımcı olmaktır. URAP ekibi olarak üniversitelerimizin, ülke içindeki ve dışındaki üniversitelere göre kendi konumlarını göreberek bazı alanlardaki eksiklerini belirleyebilmelerinin çok yararlı olduğuna inanıyoruz. Bu yıl, üniversitelerimizin akademik performansını özetleyen URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasında, Clarivate Analytics/InCites ile YÖK'ün yayımladığı veriler kullanılmıştır.

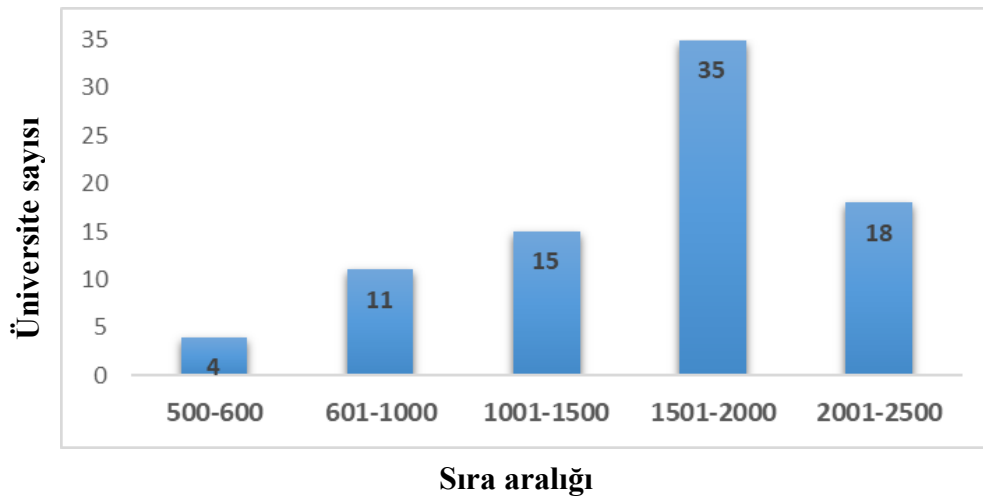
URAP 2018-2019 Türkiye sıralama tablolarına 28 Eylül 2018'den itibaren <http://tr.urapcenter.org/2018> adresinden ulaşılacaktır.

URAP Araştırma Laboratuvarı 2010 yılından beri veri tabanlarındaki gelişmeleri ve üniversitemizden gelen önerileri değerlendirerek yeni uygulamalar yapmaktadır. URAP ekibi olarak, üniversitemizin bilimsel yayınlarının sayı ve kalitesini artırarak dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer alabileceklerine inanıyoruz. Bu nedenle URAP geçen yıldan bu yana tüm sıralamalarda, etki değeri en düşük veya sıfır olan dergilerde yayımlanan Q4 grubundaki makaleleri değerlendirme dışında bırakmaktadır. Ayrıca son yıllarda yayımlanan yüksek enerji fiziği, tıp ve biyokimya alanlarındaki bazı makalelerde birkaç bin yazar adının yer aldığı bilinmektedir. Örneğin bu makalelerden birinin yazar sayısı 5.154'tür. Üniversiteler arasında haksızlığa neden olduğu için URAP sıralamalarında 1.000'den fazla yazarlı makaleler bu yıl da değerlendirme dışında bırakılmıştır.

Üniversitemizin Dünyadaki Durumu

Geçen yıl yayımlanan URAP 2017-2018 dünya sıralamasında; ilk 500'e en yakın olan üniversitemizden ODTÜ: 532., İstanbul: 540., Hacettepe: 543. ve İTÜ: 559. sırada yer alırken ilk 1.000'e 15 üniversitemiz girmiştir. 2017-2018 URAP dünya sıralamasında listelenen 2.500 üniversitenin 86'sı Türk üniversitesidir.

Şekil 1: URAP 2017-2018 Dünya sıralamasında her aralıkta yer alan Türk üniversitelerinin sayısı

Dünya'da 20 bin civarında üniversite olduğu göz önüne alındığında, ilk 2.500'e 86 üniversitemizin girmiş olması olumlu olarak değerlendirilebilir. Ancak URAP sıralamasında ilk 500'e giren üniversitemizin olmaması ve ilk 1.000'e sadece 15 üniversitemizin girebilmiş olması görmezden gelinmemelidir.

Üniversitelerimizin bilimsel makale sayısı 2010'dan bu yana sürekli artmaktadır. Ancak bu artış sırasında, etki değeri en düşük dergilerde çıkan makalelerin sayısının maalesef katlanarak artması nedeniyle ilk 500'deki ve ilk 1.000'deki üniversitelerimizin sayısı azalmıştır. URAP'ın 2010-2018 döneminde yaptığı dünya sıralamalarına girebilen üniversitelerimizin toplam sayısı sürekli arttığı halde ilk 500'e ve ilk 1.000'e girenlerin sayısındaki azalma eğilimi aşağıda görülmektedir.

1. URAP 2010-2011 dünya sıralamasında ilk 500' de 3 üniversitemiz (Hacettepe, İstanbul ve Ankara üniversiteleri) ve ilk 1.000'de 20 üniversitemiz yer almıştı.
2. URAP 2011-2012 dünya sıralamasında ilk 500' de 5 üniversitemiz (İstanbul, Hacettepe, Ankara, Ege ve ODTÜ) ve ilk 1.000'de 20 üniversitemiz yer almıştı.
3. URAP 2012-2013 dünya sıralamasında ilk 500' de 5 üniversitemiz (İstanbul, Hacettepe, Ege, ODTÜ ve Ankara üniversiteleri) ve ilk 1.000'de yine 20 üniversitemiz yer almıştı.
4. URAP 2013-2014 dünya sıralamasında ilk 500'e 4 üniversitemiz girebilmiş (İstanbul, Hacettepe, ODTÜ ve Ege üniversiteleri) ve ilk 1.000'deki sayı ise 19'a düşmüştü.
5. URAP 2014-2015 dünya sıralamasında ilk 500'e 4 üniversitemiz girebilmiş (ODTÜ, Ege, İTÜ ve İstanbul üniversiteleri) ve ilk 1.000'deki sayı ise 18'e düşmüştü.
6. URAP 2015-2016 dünya sıralamasında ilk 500'e 2 üniversitemiz girebilmişti (ODTÜ ve İstanbul üniversitesi) ve ilk 1.000'deki sayı yine 18'di.
7. URAP 2016-2017 dünya sıralamasında ilk 500'e girebilen üniversitemiz yoktu ve ilk 1.000'deki sayı ise 16'ya inmişti.
8. URAP 2017-2018 dünya sıralamasında ise ilk 500'e girebilen üniversitemiz yoktu ve ilk 1.000'deki sayısı da 15'e inmişti.

Bu yıl URAP 2018-2019 dünya sıralaması 26 Ekim'de yapılacak olan URAP 2018 Sempozyumu'nda ilan edilecektir.

Çok sayıda üniversite yöneticisi üniversitelerini Dünya ve Türkiye sıralamalarında üst sıralara çıkartabilme amacıyla; öğretim elemanlarının etki değeri yüksek dergilere yönelmesi için çaba sarf etmektedir. Tüm dünyada bu tür çabaların karşılıksız kalmadığını gösteren iyi örnekler vardır. Örneğin, Çin ve Singapur'daki bazı üniversiteler, 10 yıl önce dünya sıralamalarında gerilerde olduğu halde etki değeri yüksek dergilere yönelerek bugün ilk 100'e girmeyi başarmıştır. Çin'in 2018-2019 URAP dünya sıralamasında ilk 100'de 9 üniversitesi vardır.

Nüfusu sadece 5,6 milyon olan Singapur'daki üniversite yöneticileriyle akademisyenlerin ortak çabaları sonucunda ülkenin iki üniversitesi kısa sürede ilk 100'e girmiştir.

Ülkemizde; son yıllarda üniversitelerimizin bilimsel makale sayıları arttığı halde atıf sayıları yeterince artmamaktadır. Türkiye kaynaklı bilimsel makaleler arasında atıf alanların oranı uzun süredir dünya ortalamasının altında kalmaktadır. Bu konuyla ilgili detaylı açıklama bir yıl önceki URAP Türkiye Sıralaması Basın Bildirisi'nde (<http://tr.urapcenter.org/2017/2017-2018-URAP-Turkiye-Siralaması-Raporu.pdf>) yer almaktadır.

Dünyada yapılan yayınların büyük bir çoğunluğu etki değerine göre ilk %25'lik dilimde (Q1) yer almaktadır. Türkiye kaynaklı yayınların önemli bir bölümü ise etki değeri en düşük olan son %25'lik dilimde (Q4) yer alan dergilerde yayınlanmaktadır (Tablo 1). Bu durum üniversitelerimizin sıralamalarda ilerlemesini engellemektedir.

Tablo 1: Dünyada ve Türkiye'de yayımlan makalelerin yer aldığı dergi etki değerine göre %25'lik dilimlere dağılımı

	Türkiye				Dünya Ortalaması			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
2013	29,69	21,11	19,57	29,62	48,83	23,17	15,11	12,9
2014	26,24	21,92	20,23	31,62	49,12	22,88	15,3	12,7
2015	27,22	21,06	20,64	31,09	48,13	23,85	15,26	12,75
2016	25,93	23,64	21,95	28,48	47,9	24,94	14,71	12,45
2017	26,31	21,03	22,74	29,92	47,44	24,84	15,1	12,62

URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasında üniversitelerimizin durumu

2018-2019 URAP Türkiye Sıralamasında bu yıl Hacettepe Üniversitesi ilk sırada yer almıştır. Hacettepe’yi, ODTÜ, İstanbul, İTÜ ve Ankara üniversiteleri izlemiştir. YÖK tarafından belirlenerek açıklanan Türkiye’deki 10 araştırma üniversitesinin 5’i 2018-2019 URAP Türkiye sıralamasının ilk 5’ini oluşturmaktadır.

2010 yılında ilki açıklanan URAP Türkiye sıralamasında bu yıl ilk 20’de yer alan üniversitelerin dereceleri geçmiş yılların sonuçlarıyla birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir (Tablo 2). Araştırma üniversitelerimiz koyu font ile yazılmıştır.

Tablo 2: URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasında ilk 20’ye giren üniversitelerin 2018’deki ve geçmiş yıllardaki sıralarının karşılaştırılması

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
HACETTEPE Ü.	1	1	1	1	1	2	2	2	1
ORTA DOĞU TEKNİK Ü.	2	2	2	2	2	1	1	1	2
İSTANBUL Ü.	4	3	7	3	3	3	3	4	3
İSTANBUL TEKNİK Ü.	6	8	5	4	4	6	8	3	4
ANKARA Ü.	3	4	3	6	6	5	4	6	5
KOÇ Ü.	12	23	13	13	13	11	10	11	6
İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT Ü.	9	11	10	11	8	4	6	5	7
GAZİ Ü.	8	5	11	8	10	9	7	9	8
EGE Ü.	5	6	4	5	5	8	9	8	9
BOĞAZİÇİ Ü.	10	13	6	7	7	12	14	10	10
GEBZE TEKNİK Ü.	7	7	8	9	9	7	5	7	11
SABANCI Ü.	11	14	12	10	11	10	11	12	12
BEZM-İ ÂLEM VAKIF Ü.								16	13
YILDIZ TEKNİK Ü.	32	29	33	30	22	14	18	15	14
ATATÜRK Ü.	14	9	15	15	19	13	12	14	15
ERCİYES Ü.	16	10	14	18	18	15	13	13	16
MARMARA Ü.	19	26	19	24	21	17	16	20	17
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENS.	13	12	9	12	12	16	20	17	18
DOKUZ EYLÜL Ü.	17	15	23	29	26	19	17	19	19
SELÇUK Ü.	24	21	22	14	14	18	15	18	20

Sonuç

URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasında bu yıl da etki değeri en düşük %25'lik dilimde kalan makaleler değerlendirmeye alınmamıştır. Böylece ilgili bilim alanlarında etkinlikleri bakımından önde gelen dergilerde yapılan yayınlara odaklanılarak sıralamada yayın kalitesinin öne çıkarılması hedeflenmiştir. Bu yıl Türkiye sıralamasında, 1.000 ve daha fazla yazarlı makaleler değerlendirmeye alınmamıştır.

Türkiye sıralamasında geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da yükseköğretimdeki farklılıklar göz önüne alınarak, devlet-vakıf; tıp fakültesi olan-olmayan; 2000 yılı öncesi-sonrası kurulan üniversitelerimiz kendi grupları içinde ayrıca sıralanmıştır.

URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasında bu yıl lisans mezunu veren 157 üniversite yer almıştır. Üniversitelerin 107'si (%68) devlet, 50'si (%32) vakıf üniversitesidir. Sıralamada yer alan 157 üniversitede görev yapan öğretim üyesi sayısı 75.104, öğrenim gören öğrenci sayısı ise 2.308.125'tir. URAP sıralamasında yer alan üniversitelerde görev yapan öğretim üyeleri, Türkiye'deki toplam öğretim üyesi sayısının %96'sını; birinci öğretimde öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilerin ise %99'unu kapsamaktadır.

Sıralamada yer alan üniversitelerimiz tarafından etki değeri yüksek dergilerde yayımlanan makale sayısı 29.867'dir. Bu makalelerin %84'ü devlet üniversiteleri tarafından yayımlanmıştır. Sıralamada yer alan üniversitelerin son beş yılda aldığı toplam 924.681 atıfın %85'i yine devlet üniversitelerine aittir. Öğretim üyesi başına öğrenci sayısı devlet üniversitelerinde ortalama 29,4 iken, vakıf üniversitelerinde 37,6'dır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü URAP (University Ranking by Academic Performance) Laboratuvarı'nda yürütülen bu çalışmamız Teknik Kurul ve Danışma Kurulunun ortak ürünüdür. Teknik Kurulumuzda görev yapan Prof. Dr. Nazife Baykal, Prof. Dr. Canan Çilingir, Prof. Dr. Ayşen Akkaya, Doç. Dr. Cengiz Acartürk, Dr. Öğr. Üyesi Murat Perit Çakır, Dr. Serkan Alkan, Ali Kantar, Oğuzhan Alaşehir, Buket Aran, Murat Koçak, Fatih Ömrüuzun, İlker Koç, Çağatay Taşcı, Ece Çağlayan, Berna Tuncer'e, Enformatik Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Deniz Zeyrek Bozşahin'e ve Danışma Kurulumuzda yer alan Prof. Dr. Nusret Aras, Prof. Dr. Tunçalp Özgen, Prof. Dr. Engin Ataç, Prof. Dr. Ülkü Bayındır, Prof. Dr. Attila Aşkar'a teşekkür ederiz.

URAP 2018-2019 Türkiye sıralamasının ülkemizdeki yükseköğretim kurumları, akademisyenler ve öğrencilerimiz için yararlı olmasını dileriz.

Prof. Dr. Ural Akbulut

URAP Koordinatörü